

รายงานผลการวิจัย

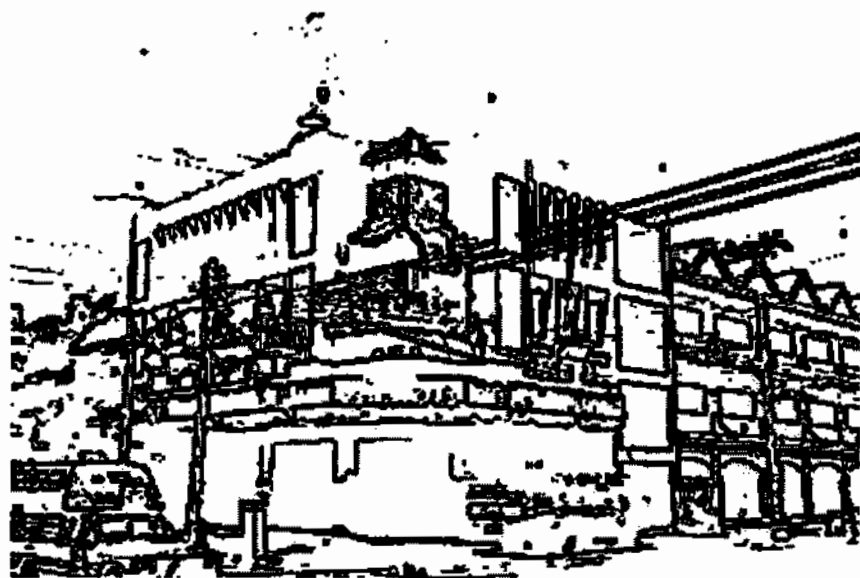
เรื่อง

รูปแบบและองค์ประกอบแผงบังแดดของอาคารพาณิชย์

กรณีศึกษา จังหวัดขอนแก่น

(Patterns and Elements of Shading Device in Commercial Building.

A Case Study: Khon Kaen Provinces)

นายประพันธ์พงศ์ จงปติยัตต์

ภาควิชาเทคนิคสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2540

จาก มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะ “รูปแบบ” และ “องค์ประกอบ” ของแผงบังแดดของอาคารพาณิชย์ประเภทตึกแถวในระดับชั้นพื้นฐานเท่านั้น มิได้เจาะลึกถึงประวัติความเป็นมา ใครเป็นผู้ออกแบบ ใครสร้าง สร้างเมื่อไหร่ เสร็จเมื่อไหร่ ใช้งบประมาณเท่าไร ถูกกฎหมายหรือไม่ และไม่ได้เน้นการวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพของการป้องกันแสงแดดของแผงบังแดดในเชิงทฤษฎีมากนัก รวมทั้งการใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอาคารจากถนนสายสำคัญๆ 8 สายเท่านั้น ได้แก่ ถนนมิตรภาพ ถนนมะลิวัลย์ ถนนประชาสโมสร ถนนหน้าเมือง ถนนกลางเมือง ถนนหลังเมือง ถนนศรีจันทร์ และถนนรอบเมือง ซึ่งในถนนแต่ละสายจะคัดเลือกตัวอย่างอาคารพาณิชย์ประเภทตึกแถวที่เห็นว่าน่าสนใจมาทำการวิเคราะห์ไม่น้อยกว่า 6 ตัวอย่าง รวมทั้งหมด 92 ตัวอย่าง

อาคารพาณิชย์ประเภทตึกแถวเป็นอาคารที่นิยมสร้างกันมาก โดยทำเป็นโครงการเล็กบ้างใหญ่บ้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อขาย ให้เช่า หรือให้เช่าซื้อแล้วแต่กรณี ผู้ที่สนใจและได้ครอบครอง(ไม่ว่าจะได้มาโดยการซื้อ การเช่า หรือการเช่าซื้อก็แล้วแต่) ส่วนใหญ่จะใช้เพื่อเป็นสถานประกอบการค้าประเภทต่างๆ และใช้เป็นที่อยู่อาศัยในเวลาเดียวกันด้วย

รูปแบบและองค์ประกอบของแผงบังแดดของอาคารพาณิชย์ประเภทตึกแถว ในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น พอสรุปได้ดังนี้

1. “รูปแบบ” แผงบังแดดส่วนมากยังคงรูปแบบเดิมๆ เช่น กันสามและ/หรือระเบียบที่ยื่นออกมาในแนวระดับ แผงค.ส.ล.ในแนวตั้ง วัสดุส่วนใหญ่เป็น ค.ส.ล. ฉาบปูนเรียบทาสี เป็นต้น
2. “องค์ประกอบ” แผงบังแดด เช่น แผงโปร่งประเภทซิเมนต์บล็อกหรือแผ่นซิเมนต์ใยหิน (ลวดลายต่างๆ) ลูกกรงหรือราวระเบียบกันตก แผงหรือครีปประดับ(ค.ส.ล.) เพื่อความสวยงาม
3. แผงบังแดดส่วนที่ถูกติดตั้งขึ้นในภายหลัง (เพราะรูปแบบเดิมไม่สามารถกันแดดกันฝนได้ดีตามสภาพการใช้งานจริง) เช่น แบบชั่วคราว ได้แก่ ผืนผ้าบังแดด ผืนผ้าหรือผืนยางโฆษณา สีน้า และผ้าใบ(ยาง)บังแดดแบบม้วนเก็บได้ โดยใช้ขึงบังแสงแดดในบางฤดูกาลที่มุมของดวงอาทิตย์ต่ำมาก (21 ธ.ค.) แบบกึ่งถาวร ได้แก่ หลังคา กันสาดอลูมิเนียมเคลือบสี (โครงสร้างเหล็กที่ติดตั้งต่อเติมหรือคลุมกันสาดเดิมชั้นล่าง) และ/หรือแผงอลูมิเนียมเคลือบสีหรือป้ายที่ติดตั้งปกคลุมกรอบอาคารด้านหน้าบางส่วนหรือทั้งหมด เพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่ารูปแบบและองค์ประกอบของแผงบังแดดของอาคารพาณิชย์ประเภทตึกแถวโดยภาพรวมแล้ว ผู้ออกแบบส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยให้ความสำคัญในหน้าที่ใช้สอยที่แท้จริงของแผงบังแดดหรืออุปกรณ์ป้องกันแสงแดดมากนัก แต่จะคำนึงถึงความสวยงามมากกว่า อาจมีสาเหตุมาจากงบประมาณ ความต้องการของเจ้าของอาคาร และข้อกฎหมาย อีกทั้งไม่ค่อยได้พิจารณาเลือกใช้วัสดุใหม่ๆที่มีความเหมาะสมในการป้องกันแสงแดดเท่าที่ควร เป็นต้น